RAADSVOORSTEL

ONDERWERP
Plan van aanpak energiearmoede-middelen en vaststellen Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2026-2027

BESLISPUNTEN
1 Kennis te nemen van het Plan van aanpak energiearmoede-middelen.
2 De Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2026-2027 vast te stellen.

INLEIDING
Om huishoudens te ondersteunen die te maken hebben met energiearmoede, heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een Specifieke Uitkering (SPUK) beschikbaar gesteld voor gemeenten. Op basis van de TNO-studie naar energiearmoede heeft de gemeente Twenterand in 2022 en 2023 totaal €1.091.293,- ontvangen van het Rijk. Met dit bedrag is het mogelijk om veel inwoners van Twenterand waar sprake is van energiearmoede uit de problemen te helpen. Hierbij moet het gaat om fysieke maatregelen of advies.

Er zijn al meerdere acties in gang gezet, zoals de inzet van de Energievakman (klusbus) en energiecoaches. De Energievakman voert kleine energiebesparende maatregelen uit (zoals het aanbrengen van tochtstrips en radiatorfolie) bij corporatiewoningen. Energiecoaches adviseren bewoners van particuliere woningen over mogelijke energiebesparende stappen. De voorkeur gaat uit naar het inzetten van een deel van het beschikbare budget als maatwerksubsidie voor huishoudens met koopwoningen die zelf niet kunnen investeren in energiebesparende maatregelen. Dit betreft met name huishoudens met een slecht geïsoleerde woning en een hoge energierekening (vaak meer dan 10% van het inkomen). Hiervoor is het nodig om een subsidieverordening vast te stellen.

Het college heeft op 1 juli 2025 de concept Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2025-2027 vastgesteld en deze conceptverordening heeft vanaf 9 juli 2025 zes weken voor inspraak ter inzage gelegen. Er zijn tijdens de inspraakperiode geen zienswijzen over de conceptverordening naar voren gebracht. De verordening kan nu worden vastgesteld door uw raad.

BEOOGD EFFECT
De verschillende acties voor het tegengaan van energiearmoede dragen bij aan het beoogd maatschappelijk effect van de doelenboom Duurzaamheid, Milieu en VTH: Een duurzame en leefbare omgeving. Het onderliggende doel is om inwoners te ondersteunen om aan de slag te gaan met duurzaamheidsvraagstukken en niet in de koud te laten zitten.

ARGUMENTEN
1.1 In het plan van aanpak staan oplossingen voor verschillende doelgroepen
De middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld, dienen te worden ingezet ter ondersteuning van huishoudens met een laag besteedbaar inkomen die geconfronteerd worden met hoge energielasten. Deze lasten zijn het gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met een lage energetische kwaliteit van hun woning. Het toegekende budget van €1.091.293,- moet uiterlijk op 31 december 2027 volledig zijn besteed. Jaarlijks wordt hierover verantwoording afgelegd aan het Rijk via de Single Information, Single Audit (SiSa)-systematiek.

In het plan van aanpak zijn de vier acties beschreven en is een begroting opgesteld voor de inzet van de middelen. Deze acties zijn:
1. Energiebespaarbus 2024-2025
2. Energiecoaches 2023-2027

3. Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2026-2027
4. Subsidieregeling voor vermindering energiearmoede in corporatiewoningen Twenterand 2025-2027

Uit onderzoek blijkt dat van de huishoudens die te maken hebben met energiearmoede vallen circa 85% in een sociale huurwoning woont. Dit onderstreept het belang om deze doelgroep zo goed mogelijk te ondersteunen. Dit gebeurt onder andere via de inzet van de Energievakman voor het uitvoeren van kleine energiebesparende maatregelen, en via een subsidieregeling die gericht is op het versnellen van de verduurzaming van het woningbezit van woningcorporaties. Deze conceptsubsidieregeling ligt voor inspraak ter inzage.

De Energievakman heeft in de afgelopen jaren ongeveer 750 corporatiewoningen in Twenterand bezocht. Daarbij zijn energiebesparende maatregelen getroffen en is advies gegeven over energiebesparing. Deze aanpak wordt als succesvol beschouwd. Dankzij de goede samenwerking tussen gemeente en woningcorporatie kon snel en effectief worden ingespeeld op de behoefte, waardoor in korte tijd veel inwoners zijn geholpen. Ook in de komende jaren zal de Energievakman door de woningcorporatie worden ingezet om bewoners te blijven adviseren over energiebesparing (zonder het aanbrengen van kleine maatregelen).

Voor particuliere woningeigenaren is gratis advies beschikbaar via vrijwillige energiecoaches. Zij geven praktische tips voor kleine maatregelen en adviseren ook over grotere ingrepen. Daarnaast gaan zij een rol vervullen bij de uitvoering van de Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2026-2027. Hierbij geven zij advies over grotere energiebesparende maatregelen, zoals het vervangen van glas of het aanbrengen van isolatie. De kosten voor deze maatregelen worden door de gemeente vergoed.

2.1 De op grond van de verordening te verstrekken subsidie is bedoeld voor gerichte verduurzaming van koopwoningen van huishoudens met energiearmoede

De subsidie op grond van de Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2026-2027 is bedoeld voor huishoudens van koopwoningen die moeite hebben met het betalen van hun energierekening en daardoor niet kunnen investeren in het onderhouden en verbeteren van hun woning. Het verbeteren van de woning met bijvoorbeeld isolatie is een kostbare uitgave die niet voor iedereen mogelijk is. Daarom gaat de gemeente helpen, zodat inwoners niet in de kou komen te zitten.
Om inwoners te ondersteunen met het nemen van duurzame maatregelen aan hun woning is het nodig hiervoor een subsidieverordening vast te stellen. In de verordening is vastgelegd dat het subsidiebedrag minimaal € 250 en maximaal € 7.500 bedraagt, voor het treffen van maximaal twee maatregelen. Deze maatregelingen zijn voor het verbeteren van de woning met isolerende maatregelen, maar kan ook worden gebruikt in installatietechnische verbeteringen. Bijvoorbeeld wanneer het niet mogelijk is om een verouderde of kapotte cv-ketel te vernieuwen.

In deze situatie is sprake van een noodsituatie bij de inwoner, vergelijkbaar met die bij het vangnet voor energiekosten. De inwoner ondervindt problemen met het betalen van de energierekening, waardoor het financieel niet haalbaar is om zelfstandig te investeren in verduurzaming en zo de energielasten te verlagen. Vaak is dit huishouden al bekend bij de gemeente.

De betaling van de werkzaamheden verloopt rechtstreeks via de gemeente aan de betreffende aannemer. Hiermee worden mogelijke complicaties als gevolg van bestaande schulden bij de inwoner voorkomen. Indien het mogelijk is om ISDE-subsidie aan te vragen bij het Rijk, zal de gemeente dit proces op zich nemen en de subsidie ontvangen. De verkregen ISDE-middelen maken het vervolgens mogelijk om meer inwoners te ondersteunen bij de verduurzamingsopgave.

2.2 Ten opzichte van de conceptverordening zijn enkele tekstuele wijzigingen doorgevoerd

De titel en citeertitel zijn aangepast: het jaartal is gewijzigd van 2025 naar 2026.
In artikel 4 is een subsidieplafond toegevoegd: 2026 €200.000 en vanaf 2027 volgens de programmabegroting.
In artikel 7 zijn bewijsstukken zoals foto's en facturen verplaatst naar de fase van vaststelling en lid 4 over een ondertekende overeenkomst is verwijderd.
In artikel 11 zijn factuur en bewijsstukken toegevoegd en de einddatum voor uitvoering is gewijzigd naar 31 december 2028.
In artikel 15 is de inwerkingtreding vastgesteld op 1 januari 2026 en de intrekking op 1 januari 2028, met doorwerking voor vaststelling van subsidies.

2.3 Er zijn geen zienswijzen ontvangen
Gedurende de inzagetermijn van zes weken zijn geen zienswijzen ingediend.

KANTTEKENINGEN

2.1 Exact aantal huishoudens met energiearmoede in koopwoningen onbekend
In Twenterand wordt verwacht dat ongeveer huishoudens van 150 koopwoningen te maken hebben met energiearmoede (circa 12% van de 1.252 huishoudens). Het is vooraf nog niet bekend hoeveel inwoners daadwerkelijk subsidie zullen aanvragen op grond van de Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2026-2027. Voor de zomer van 2027 zal worden geëvalueerd of de verordening voldoende is benut

UITVOERING

Na vaststelling van de Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2026-2027 zal de uitvoering van de verordening worden vormgegeven en ingericht (o.a. communicatiemiddelen en aanvraagmogelijkheden).

FINANCIËN

Dit besluit heeft financiële consequenties. De kosten worden gedekt uit middelen van de SPUK-energiearmoede die zijn ontvangen van het Rijk. De gehele begroting is in te zien in het Plan van aanpak energiearmoede-middelen. Op basis van de acties is het volgende ingezet:

	Actie	**Budget**
4.1	Energiebespaarbus 2024-2025	€ 205.500,00
4.2	Energiecoaches 2023-2027	€ 111.027,85
4.3	Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2026-2027	€ 200.000,00 in 2026
4.4	Subsidieregeling voor verminderen energieverbruik in corporatiewoningen Twenterand 2026-2027	€ 500.000,00

Voor de uitvoering en communicatie is een bedrag van € 74.745,15 beschikbaar. Indien dit budget niet volledig wordt benut, zal het resterende bedrag worden ingezet voor een aanvullende communicatiecampagne of gerichte actie.

COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst.

De vastgestelde verordening wordt bekend gemaakt in het Gemeenteblad en op www.overheid.nl geplaatst door Daadkracht.

Trede participatieladder: Adviseren

Voor de inzet van de middelen tegen energiearmoede is intensief afgestemd met collega's uit het sociale domein, schuldhulpverlening en duurzaamheid. Daarnaast is er sprake van een goede samenwerking met de woningcorporatie, waardoor snel stappen kunnen worden gezet in de uitvoering.

BIJLAGEN

1 Plan van aanpak energiearmoede-middelen
2 Verordening maatwerksubsidie energiearmoede Twenterand 2026-2027

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,

P.F.G. Rossen

de burgemeester,

G.J. Gorter